

OIVALLUS

2

14. Toiminnanohjaus ja sen kehittyminen

Toiminnanohjaus

- **Toiminnanohjauksella** tarkoitetaan päämäärään suuntautuneen toiminnan säätelyä, johon kuuluvat
 - toiminnan suunnittelu (esim. aikataulut ja suoritusjärjestys)
 - kyky ylläpitää ja vaihtaa suoritustapaa
 - toiminnan joustavuus
 - kyky inhiboida eli ehkäistä epäolennaisia ärsykeitä.
- Aivojen otsalohkoilla on tärkeä rooli toiminnanohjauksessa.

Toiminnanohjaus

Miten 7-vuotiaan isosiskon toiminnanohjauksen taidot näkyvät kylpyhuoneen muistilapusta, jonka hän on laatinut 2-vuotiaan pikkuveljen iltatoimien ohjaamista varten?

Onnin ilta Pesut:

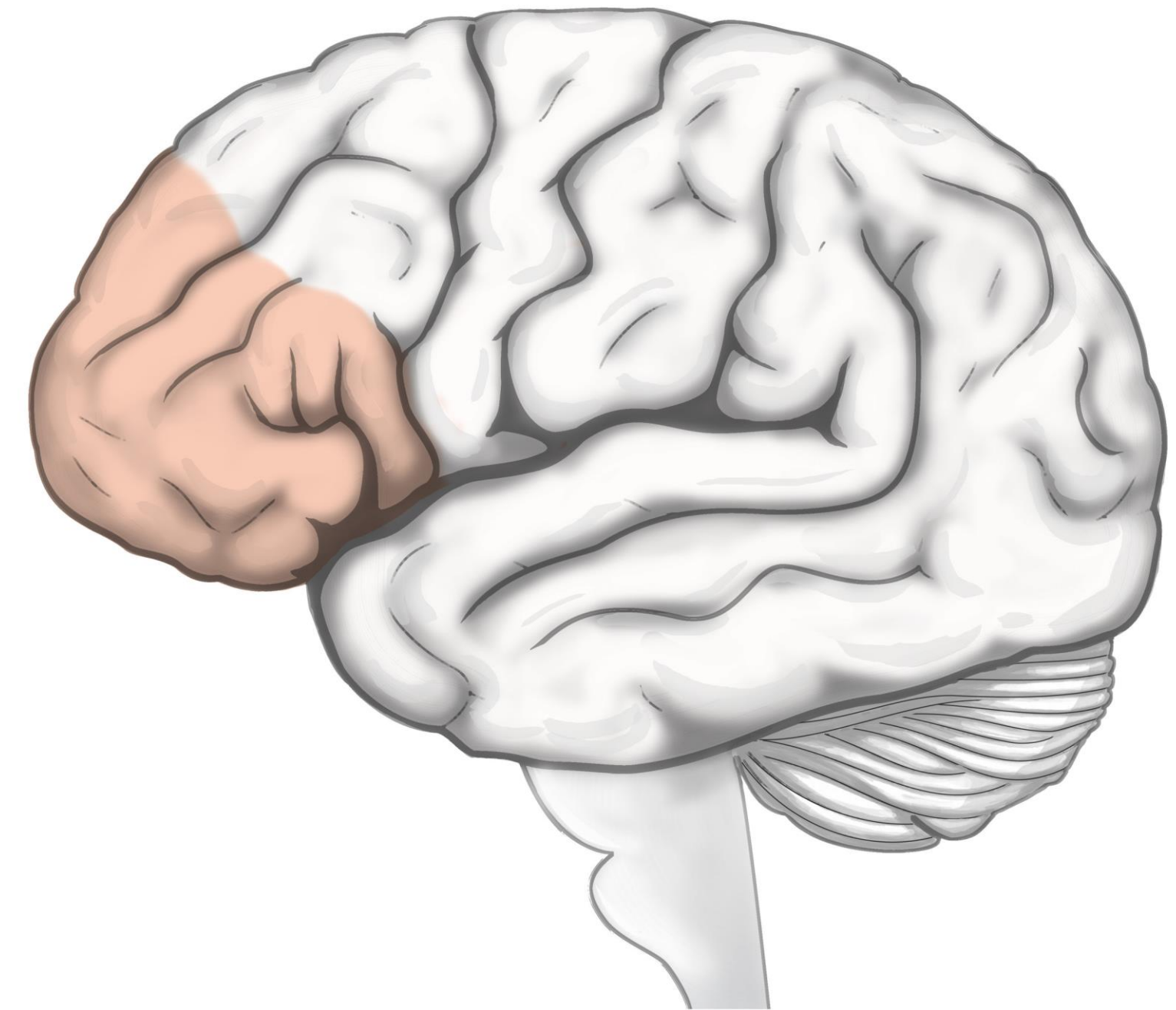
A	Potalle
B	Shiikkuun
C	hampaat
D	rasvaus
E	yö Puku
F	ilta Sate
G	nukkumaan

Nuoruudessa toiminnanohjaus tehostuu

- Tarkkaavaisuutta pystytään suuntaamaan pidempään kuin lapsena.
- Harrastukset, opiskelu ja median ärsyketulva harjoittavat tarkkaavaisuutta.
- Lukiolaisen arjessa toiminnanohjaus näkyy oman elämän, toiminnan ja ajankäytön suunnittelun kehittyvänä taitona.
- Toiminnanohjaus ja omien tunteiden säätely ovat yhteydessä toisiinsa.
- Kehittynyttä toiminnanohjausta tarvitaan kaikessa tavoitteellisessa, korkeatasoisessa toiminnassa.

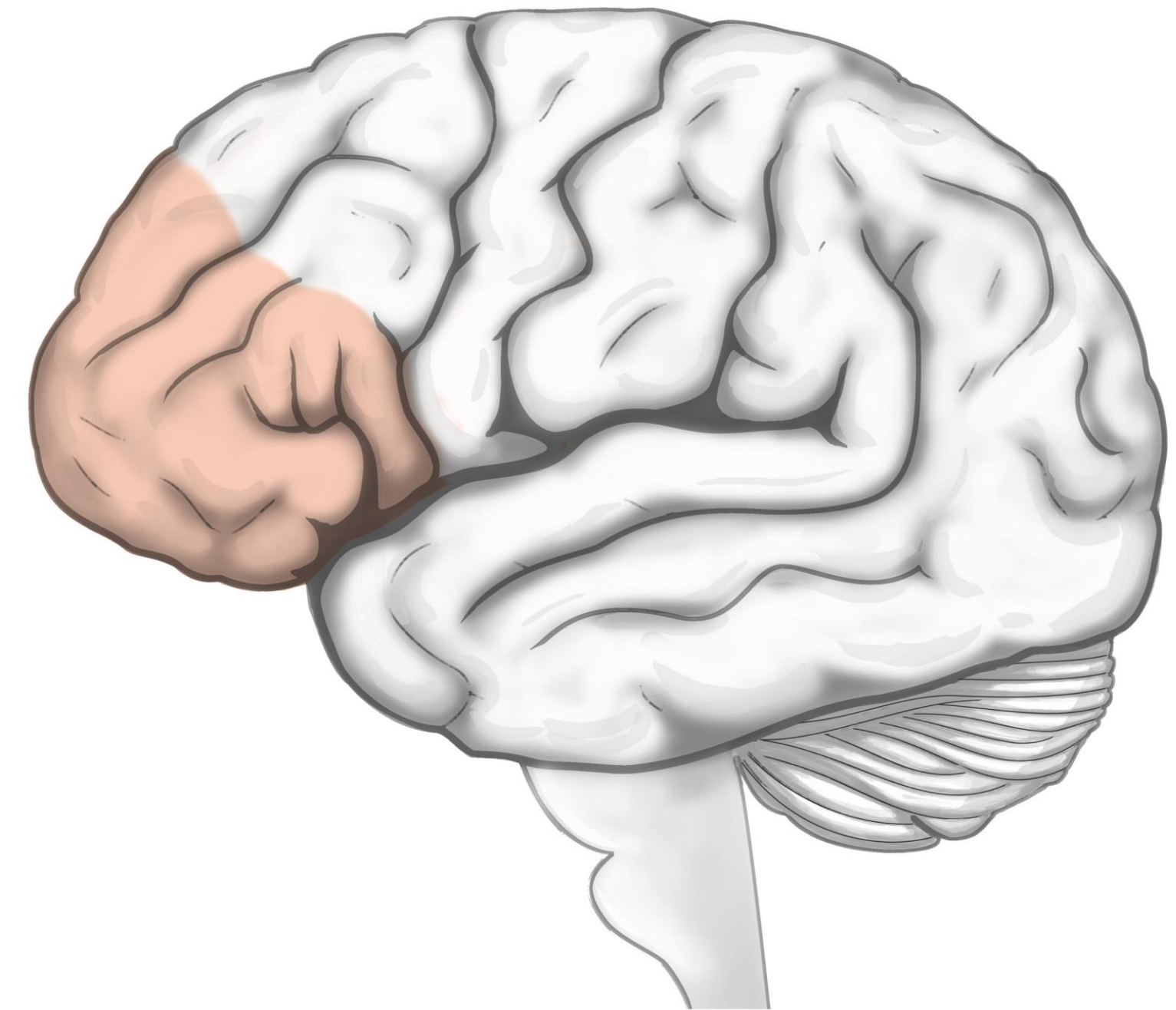
Etuotsalohkot ovat keskeisessä roolissa toiminnanohjauksen kehittämisessä

- Aivokuoren otsalohkot kehittyvät muita aivoalueita hitaammin niin rakenteellisesti kuin toiminnallisestikin.
- Etuotsalohkot saavuttavat kehityksensä huipun vasta noin 25-30 -vuotiaana.

Etuotsalohkojen tehtäviä

- tarkkaavaisuus ja keskittyminen
- työmuistin toiminta
- tunteiden ja impulssien säätely
- itsekontrolli
- toiminnan suunnittelu ja arviointi
- liikkeiden hallinta

Palauta mieleen

- Määrittele toiminnanohjaus omin sanoin.
- Millaisissa tilanteissa koululaisen toiminnanohjauksen puutteet ilmenevät?
- Kerro esimerkki taitavasta toiminnanohjauksesta.